

The Nature of Tekias Shofar

Source Sheet by Dovid Sukenik

משנה תורה, הלכות שופר וסוכה ולולב א'א'

(א) מצות עשה של תורה לשמע תרועת השופר בראש השנה שנאמר (במדבר כט א) "יום תרועה יהיה לכם".

משנה תורה, הלכות שופר וסוכה ולולב א'ג'

(ג) שופר של עכו"ם אין תוקעין בו לכתחלה ואם תקע יצא. ושל עיר הנדחת אם תקע בו לא יצא. שופר הגזול שתקע בו יצא שאין המצוה אלא בשמיעת הקול אף על פי שלא נגע בו ולא הגביהו השומע יצא ואין בקול דין גזל.

משנה תורה, הלכות שופר וסוכה ולולב ג'י'

(י) ואחד עומד ומברך ברוח אמה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו לשמע קול שופר וכל העם עונין אמן.

פסקי הראש על ראש השנה ד'י:ב'

ור"ת כתב שיש לברך על תקיעת שופר משום דעשייתה היא גמר מצותה. וראבי"ה הביא הירושלמי תוקע שופר צריך לברך אקב"ו לשמוע בקול שופר ושהחיינו ואח"כ תוקעין. וכן כתב בה"ג הא דמברכים לשמוע בקול שופר ולא מברכים לתקוע בשופר או על תקיעת שופר כמו על מקרא מגילה משום דבשמיעת קול שופר הוא יוצא ולא בתקיעת שופר.

משנה ראש השנה ג'ז'

(ז) התוקע לתוך הבור או לתוך הדות או לתוך הפטס, אם קול שופר שמע, יצא. ואם קול הכרה שמע, לא יצא.

משנה ראש השנה ג'ח'

תרש, שוטה, וקטן, אין מוציאין את הרבים ידי חובתן.

מנחת חינוך ת"ה:א'

(א) שנצטוונו לשמוע קול שופר ביום ר"ה וכו' שנאמר יום תרועה וכו'. מצוה זו מבואר באריכות בר"מ הלכות שופר ובטור וש"ע או"ח בהלכות שופר ודבר הנוהג בזמננו ומבואר באריכות בראשונים ובאחרונים למה אאריך בזה מכל מקום אזכור קצת. מ"ש הרב המחבר מצוה לשמוע כן הוא ל' הר"מ כאן ועיין בטור וע' מ"ש האחרונים דשניהם הן שמיעה והן התקיעה הוא המצוה וא' בלא חבירו ל"מ' דהשומע מאינו חייב כגון מנשים ודומה א"י אלמא דהמצוה לאו בשומע לחוד רק צ"ל תוקע ואז הוא יוצא דוקא מחבירו המחויב וכן תקיעה בלא שמיעה ל"מ' כמבואר התוקע לתוך הבור וכו' וגם לא אם אינם ביחד כגון שומע מאינו מחויב ואח"ז תוקע לתוך הבור א"י דצריכים השמיעה והתקיעה להיות ביחד אך על השמיעה ל"ש שליה וצריך לשמוע בעצמו וחלק התקיעה יוצא ע"י אחר ודוקא ממחויב בדבר ככל המצות.

ארץ הצבי סימן ג' אות ט' בא"ד ועד"ז

ועד"ז נראה לומר ג"כ במצוות שופר שמעשה המצוה הוא מעשה התקיעה ואילו קיום המצוה הוא במה ששומע את התקיעה ובהכי ניחא כל הראיות שהזכרנו למעלה דמצד אחד קיי"ל דהתוקע לתוך הבור ושמע קול הברה לא יצא ומצד השני קיי"ל דלצאת בתקיעת אחרים בעינן לאתויי לדינא דשומע כעונה דאיה"נ דבעינן להו לתרוויהו לתקיעה וגם לשמיעה דמעשה המצוה הוא התקיעה וקיום המצוה הוא השמיעה ומעתה נראה לומר דבהכי פליגי הנהו ראשונים בנוגע לנוסח ברכת השופר דלבה"ג מברכין בנוסח דקאי אשמיעה לשמוע קול שופר דזוהי עיקר קיום המצוה בשמיעת התקיעות ואילו הר"ת סובר דאף דכן הוא האמת דעיקר קיום המצוה הוא בהשמיעה מכ"מ הרי כבר נתבאר בדברינו למעלה שלא תקנו חכמים ברכת המצוה על קיום מצוה אלא דוקא על מעשה מצוה ומאחר שמעשה המצוה בשופר הוא מעשה התקיעה ס"ל לר"ת שכן ראוי לתקן נוסח ברכת המצוה על תקיעת שופר ולדעת הבה"ג י"ל דאף דאיה"נ דאיהו ג"כ מסכים ליסוד הנ"ל דאין מברכין אקיום מצוה אלא אמעשה מצוה מכ"מ הכא בשעה שתוקע הרי עושה את מעשה המצוה ושפיר שייכא כאן ברכה אלא דמכ"מ י"ל דנוסח הברכה יש לתקן בלשון "לשמוע" על שם עיקרה וקיומה של המצוה.